

Finansira Evropska unija

IPA PROGRAM PREKOGRANIČNE SARADNJE
BOSNA I HERCEGOVINA - CRNA GORA

JEDNODNEVNA TURA

KULTURNO-ISTORIJSKO NASLJEĐE PIVE I FOČE

Vjersku turu započinjemo u Plužinama i posjećujemo Pivski manastir, jedan od najznačajnijih manastira u Crnoj Gori. Pivski manastir se nekad nalazio na samom izvoru rijeke Pive, ali je zbog potapanja rijeke i izgradnje Hidroelektrane "Piva" izmješten na Sinjac, čime je izveden jedinstven građevinski poduhvat prenosa manastira zajedno sa originalnim freskama. Poduhvat je bio veoma složen, s obzirom na to da je riječ o monumentalnom hramu čija je unutrašnjost oslikana sa 1.260 metara kvadratnih živopisa izuzetne vrijednosti. Crkva Uspenje Bogorodice podignuta je zaslugom tadašnjeg mitropolita Savatija Sokolovića od 1573-1586. godine na mjestu gdje je postojao stariji hram. Ubrzo je postao jedan od najznačajnijih centara duhovne umjetnosti i prepisivačke djelatnosti. Enterijer krasi duborezi i pozlaćeni ikonostas iz 1638. godine. Odlikuje se proporcionalnošću, raskošem duboreza, sa zadivljujuće oslikanim ikonama Longina i kir Kozme. U crkvi se nalazi dekorativni mobilijar Bogorodično kolo, episkopski sto i vrata, izrađeni od slonovače.

Riznica manastira je jedna od najbogatijih u Crnoj Gori i sastoji se od dragocjenih zbirki starih rukopisnih knjiga i prvih knjiga štampanih na Balkanu (jedini sačuvani Psaltir iz Obodske štamparije).

Putovanje nastavljamo prema Šćepan Polju, kroz kanjon rijeke Pive, gdje ste u prilici da uživate u čarima Pivskog jezera, Hidroelektrane „Piva“, najviše betonske lučne brane u Evropi, rijeci Pivi, magičnoj ljepotici modro-zelene boje.

Kafe pauza je predviđena na Šćepan Polju, pa turu nastavljamo ka Manastiru Zagrađe, hramu posvećenom Sv. Jovanu Krstitelju iz XV vijeka, zadužbini Hercega Stefana Vukčića Kosača. Manastirska crkva je građena između 1450. i 1460. godine, najvjerovatnije na temeljima starije crkve. Crkva je od strane mnogih putopisaca, naučnika i putnika namjernika opisivana kao najmonumentalniji spomenik vladarske kuće Kosača. Nauka kaže da je crkva jedinstveno i izuzetno graditeljsko rješenje na balkanskim prostorima. Crkva je u osnovi nadahnuće koje je proisteklo iz raške škole graditeljstva, ali na njoj su prisutni i drugi stilovi crkvene arhitekture, koji skladnošću crkvi daju nesvakidašnju ljepotu. Ipak, ne mogu se uporediti ni sa jednim arhitektonskim ostvarenjem u široj okolini. To je ono što manastirsku crkvu čini jedinstvenom.

Na brdu iznad manastira nalaze se ostaci Soko grada, Hercegovine prestonice, a u Šćepan Polju ispred manastira nalaze se temelji crkve Šćepanice, posvećene Sv. Arhiđakonu Stefanu, zadužbina Sandalja Hranića, takođe iz XV vijeka. Dodatnu kulturnu i istorijsku vrijednost lokaliteta daje nekropola koja se nalazi istočno od Soko grada i broji 16 stećaka, uglavnom neukrašenih i vješto isklesanih od lokalnog kamena. Poznati su kao Grčko groblje. Zbog izuzetne vrijednosti, UNESCO je zaštitio ove „kamene spavače“ i uvrstio ih na listu svjetske kulturne baštine.

OPŠTINA PLUŽINE

OPŠTINA FOČA

PIVA
PARK PRIRODE

JU Turistička organizacija opštine Foča

Putovanje nastavljamo prema Foči, gdje je organizovana pauza za ručak u nekim od lokalnih restorana.

Nakon ručka obilazimo najstariju crkvu u Foči, crkvu Uspenja Presvete Bogorodice u Luću. Prema predanju, crkvu na Luću sagradio je u 18. vijeku Mehmed-paša Kukavica, Srbin islamske vjeroispovjesti koji je bio valija u Turskoj. Pošto je Mehmed-paša Kukavica rodnom iz Foče, iz muslimanske porodice, a koja vodi porijeklo od pravoslavne porodice Pavlović, vjeruje se da je u spomen svojoj majci podigao ovu crkvu. U predanju je ostalo da je Mehmeda majka poznala po mladežu ispod pazuha te ga je zamolila da podigne crkvu u kojoj se do kraja života molila. Gradnja crkve započeta je na lokaciji nešto višoj od današnjeg mjesta, ali je po kazivanju morala biti premještena zbog naredbe paše, jer se crkva nije smjela vidjeti iz daljine, niti crkveno zvono čuti u daljinu.

Po povratku u grad obilazimo Hram Svetog Save. Nalazi se centru grada, na desnoj obali rijeke Čehotine. Ova impozantna građevina jedna od najvećih crkvenih građevina Srpske pravoslavne crkve u Bosni i Hercegovini. Hram zahvata površinu od 1500 m². Redovna bogoslužjenja počela su na Vaskrs 2013. godine. Hram je ukrovljen, kupola je pokrivena bakarnim limom, postavljena su zvona i krstovi, a u hramu je urađeno podno grijanje i mozaik.

Nakon obilaska Hrama Svetog Save, krećemo u obilazak Aladža džamije, koja je od Hrama udaljena oko 300 metara. Ova džamija važi za jednu od najljepših u BiH, izgrađena je 1549. godine a obnovljena 2019. godine. Zbog ornamentalnosti kojima je ukrašena dobila je naziv šarena džamija.

Nakon obilaska vjerskih objekata preporučujemo obilazak Muzeja Stara Hercegovina koji se nalazi preko puta Trga Kralja Petra. Osnovan je 1956. godine, a u njegovom izložbenom prostoru posjetioци mogu pogledati 5 postavki. U neposrednoj blizini Muzeja nalazi se Sat kula koja je izgrađena 1758. godine.

Večera je organizovana u nekom od fočanskih restorana, gdje ćete uživati u tradicionalnim ukusima ovoga kraja.

Kontakt:

PARK PRIRODE „PIVA“
Plužine, Crna Gora
E-mail: parkpiva@yahoo.com
Tel: +382 40 270 069
Website: www.parkpiva.com

TURISTIČKA ORGANIZACIJA OPŠTINE FOČA
Foča, Bosna i Hercegovina
E-mail: to.foca@yahoo.com
Tel: +387 58 212 416
Website: www.focaravajuce.org

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Opštine Plužine i Opštine Foča i nužno ne predstavlja stavove Evropske unije.

